ՇԱԲԱԹ, 8—21 ՕԳՈՍՏՈՍ 1915

Կ. ՊՈԼԻՍ, Բ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 386

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

Խմբագիրներ՝
ՀՐԱՉՅԱՑ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ
Պատ. Տնօրէն Գ. Գ. ՀԱՅՆ ԹՕՔԻԿՅԱՆ

Հասցէ՝ Պաղտը Ալի Հասէքի
Ա. ՄԱՏԻՏՅԱՆ ՏՊԱԳՐԱՏՆ

10 ՓԱՐԱ
ԹՒԼԻՊՈՂ 276 ՊՕՂՔՈՒ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼԻՍ ԵՒ ԴԱՒԱՌ Տարեկան (300 թիւ) Ղրչ. 80
» » Վեցամսեայ (150 թիւ) » 40
» » Եռամսեայ (75 թիւ) » 20

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐՈՎ. առանձ տեսակ պայմաններ կ'ընդունուին:

Բարեկարգ Հասարակութենց եւ Հաստատութեանց վերաբերեալ պայմերը ԶՐՈՒԱՐԱՐ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻՆ:

سیاسی وادبی ارمنیجه یومی غزته

صاحب امتیازی: حراچیادر نرسیان

مدیر مسئولی: واحان طوشیکیان

اداره: پاب عالی جاده سنده نومرو ۷۳

PANPER-VERTCHINE LOUR
Journal Arménien Quotidien
Politique et Financier.

Արեւելեան Պատերազմ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՅՑ (290րդ ՕՐ)

Օամ. Ընդհ. Բանակատեղիէն, Օգոստոս 7 իրիկ.—

1.—*Տարտանելի ձախին վրայ. Անձաֆորթայի կողմը թշնամին անձնյան ուժով մը յարձակման ձեռնարկեց, սակայն շատ մը կորուստ տուէ ետք մեր զօրքերը այս անգամ ալ ապացոյցին թէ առ չեւէն, եւ եւէն և քովէն ամէն յարձակման ատ պիսյալ կլսով վ ու քաշուելուտր դէմ կը դնեն։ Վանսմբէն Հաւիլթէն Պալբանելու վրայ ապրելու մը գործելու երեւակայութեամբ, ա՛մ գիտէ ինչ գարդարուն գեկոյցներով աչխարհի պիտի յայտարարէ այս արիւնոտ մախճանը, աչխատելով կարծիքները քնացնելու։*

Լոնդոնի մէջ յարձակում Կարմիր Մահիկի վրայ

Տարտանելի ենթակայ էզինէ գաւառակը կեդրոնէն մօտ 40 բիլոմեթր հեռու է։ Զամալճան Գոլիսէն արշաւի հեռու է, էզինէն ալ Տարտանելէն նոյնքան հեռու է։ Տարտանելէն սկսած խիտ կանոնաւոր պատասխ մը հզիրքէն սկսելով կը բարձրանայ դէպի կանաչ բարձունքները որոնք ծածկուած են եղեւիւնի անտառներով։ Էզինէ քաղաքն է Տարտանելի հարուստ և յառաջացած գաւառակ մըն է։ Շաբաթը անգամ մը ռօճատճառ տեղի կ'ունենայ։ շրջակայ բոլոր գիւղացիները կուգան և կը ծախեն իրենց հատկիներըը, մսեղէնները, բանջարեղէնները, գարնան գուլպաները, անտառներէն կտրած փայտերը և չինած սնտիները, և իրենց պէտք ունեցած ները գնելով իրիկունը գիւղերնին կը դառնան։

Էզինէի ռօճատճառը կիներուն առեւտրական գործունէութեանց մէջ ունեցած մեծ գործունէութեան տեսակէտով ալ ուշադրաւ է։ Ռօճատճառները մեծ մասամբ կիներուն կողմէ կը կառավարուին։ Մսեղէնը, հատկիները, իւղը, ձերը, գուլպան, բանջարեղէնը և դեռ շատ մը ուրիշ բաներ ամբողջ գիւղացի կիներու կը ծախեն։

Կիրակի օրերը շատ բազմութիւն կ'ըլլայ Պատերազմական շրջանակէն հեռու ըլլալով, ամէն ոք, վաճառ և ուրախ, իր առեւտուրով կ'զբաղի։

Թշնամի օդանաւերը մինչեւ յարդ Թէնէճոաչէն երեւելով Կէլիկլի, Եէնիչէհիր, Գաւաքալէ, Էրէնքէոյ, Զանաքքալէ և Կէլիպոլուի վրայ կը սաւառնէին։ Այս օդանաւերը իրենց հետ բերած բոլոր ռումբերը՝ ամէնը մէկ նետելէ վերջ իրենց տեզերը կը վերադառնային։ Առանք միմիայն պատերազմական դիրքերէն կը տեսնուին։ Ինձանք մինչեւ յարդ այդ դիրքերուն մէջ ճլատներ կուտայինք։ Ներսերը գտնուող գաւառակները անոնց յարձակումներէն զերծ կը մնային։ Բայց այս անգամ էրզինէ ալ ապրելու անոեցին։

Առաւօտ մը, կառավարչատան առջեւի հիւանդանոցներուն բոլորտիքը գտնուղ ժողովուրդը տեսաւ իր գլխուն վերեւ սաւառնող մեծ օդանաւ մը որուն եռաւէլ կողմը ծռած էր դէպի գետին ու սեւ մարմին մը ձգելով վար կ'իյնար։ Այս սեւ մարմինին անկումովը մէկ վայրկեանի միջոցին լսուեցաւ սոսկալի պայթումի մը ձայնը որ երկրաշարժի պէս կը ցնցէր չորս կողմը և որ կատղար Կարմիր Մահիկի հիւանդանոցին մօտէն Անգլիա Թշնամին նոր ռումբ մը ևս գործած էր։ Կարմիր Մահիկի հիւանդանոցին դէմ նետած ռումբը՝ հիւանդանոցին կից տան վրայ ինկաւ։ Այս տունը բոլորովին քարուքանդ ըրաւ։ Այս յարձակման պատճառն, բարաշէն հիւանդանոցին պատին մէջ 2ուկէս մեդր լայնքով և 4 մեդր երկարութեամբ ծակ մը բացուեցաւ։ Այս ծակէն թափուած բոլորը և հողերը տան մէջ պատկող հիւանդ զինուորի մը վրայ ինկան, և առնոր մահուան պատճառ եղան։ Բարձակումէն ապրեցան նաեւ 30 մեդր հեռու գտնուող բժշկական պաշտօնեաներն ալ։ Հիւանդանոցին արտաքին և ներքին պատերը հիւանդանոցին դէմ գտնուած ուրիշ տան մը ճակատն ալ կատր կտոր եղաւ։

Փառք Աստուծոյ որ ռումբերը հիւանդանոցին տանիքին վրայ չինելով քովի տան վրայ ինկան։ Բարեբաղդաբար այդ տան մէջ բնակող 5-6 ողջոյով ազգատ ընտանիքն ալ այդ առտու գիւղ մը գացած էին։

Այս ռմբերները ահա նոր ապացոյց մը կը կազմեն ինքզինքին քաղաքակիրթ հռչակող Անգլիացիներուն վատութեանց, կ'եզրակացնէ «Իգտամոր թիպիակիսը»։

Պալքանեան Երկիրներ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ ԵՒ ՀՈՒՏԵՄԲԵՐԻՆ ՄԷՋ

Լոնտոնէն Սոֆիայի թերթերուն կը հաղորդուի հետեւեալը.—

«Պայմանէն Սոֆիայի Թերթերուն Սեպտեմբեր և Հոկտեմբեր ամիսներուն մէջ Պալքանեան երկիրներուն մէջ պատահական դէպքեր տեղի պիտի ունենան։ (Մ)

ՌՈՒՄԷՆ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

ՍՕՖԻԱ, 20.—Գալքէնէն Սոֆիա հասած լուրերը ցոյց կուտան թէ կացութեան նայելով, հանանակութիւն կայ որ առաջնորդական դահլիճին շուրջ տագնապ մը ծագի։ (Մ.)

Պուլկարիա

ՍՕՖԻԱ, 19.—Ջօր. Եղօֆի պատերազմական նախարար անուանուիլը պուլկար բանակը մեծ ուրախութեամբ ընդունեց։ Ջօրջաֆը, որ Իսլիմիա ծնած է 1864ին, ծանօթ է իբրև տագնապաւոր սպայ մը։ Պահարի դերասերազմներու վարժարանին և ապա գինուորական վարժարանին անօրէն եղած էր։ Պալքանեան պատերազմին առեն Բ. զօրաբանակին սպայակոյտի նախագահ եղաւ։ Ջօր. Եղօֆ նախորդ սպայապետ Ջօր. Սավօֆի յաջորդն աչակերտներէն մին է։ Նոր առացած էր զօրավարի առոիճանը։

ՎԻԵՆՆԱ, 19.—Երիտասարդ ազատականներու պետ Մ. Թոնչէֆ Թերթերու Թղթակիցներուն յայտարարեց թէ Պուլկարիոյ և կեդրոնական տէրութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցած յարաբերութիւնները ո՛և է փոփոխում պիտի չկրեն, հաստատակ Համաձայնութեան ծանուցագրին։ Միւս կողմէ, «Նոյե Ֆրայէ Բրէսէ» կ'իմանայ Սոֆիայէն թէ պուլկար ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կատարեալ Հաւանեցաւ Մ. Ռատոսլաֆովի բազաքականութեան։ (Մ.)

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ՍԵՐՊԻՈՅ ՄԷՋ

Համազարկէն Սոֆիայի Թերթերուն կը գրեն թէ Սերպիոյ մէջ «Նպղ. զօրաբաժին մը կը գտնուի Ջօր. Թրօպրիչի հրամանատարութեան տակ։ Այս զինուորները Մեւ Լճասն Տօրչին Նահանգիստը Մեւ և Հոնկէ Սերպիա փոխադրուելու են։ (Մ.)

Յունաստան

ԱԹԻՆԲ, 17.—Յունաստանի Թագաւորը բնդունեց օամ. դեսպան Կալիլ Բէյի պէյը։ (Մ.)

Եւրոպական Պատերազմ

(ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻ 21)

ԳԵՐՄԱՆ ԱՐՇԱԻԸ ԴԷՊ Ի ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԵՐՍԸ

(Զինուորական Տեսութիւն)

Երէկի հեռագիրները հաղորդեցին թէ գերման արշաւող բանակին ձեռք ինկած է նաև Նօվօ Կէօրկիէվսկի բերդաքաղաքը իր 85,000 հոգինոց պահակազօրքով։ Անվէրմի յաղթականը Ջօր. Ֆօն Պէհէլէր էր որ Ռուսաց նշանաւոր Նարէվի սարսպետ գլխին վրայ գտնուղ այդ բերդաքաղաքը գրաւեց։ Անվէրս Ֆօն Պէհէլէրի բանակին յարձակումներուն չի կրցաւ 11 օրէն աւելի տոկալ։ Լեհաստանի ամէնէն ամուր բերդաքաղաքը եղող Նօվօ Կէօրկիէվսկ ալ չի կրցաւ Պէհէլէրի ամէնէն հասաւատ սպրոցէն աւելի դիմանալ։ Նօվօ Կէօրկիէվսկի պաշարումը լրացած էր օգոստոս 9ին և օրվհետեւ օգոստոս 19ին ինկաւ, բանի է թէ 10 օրուան կարճ ժամանակի մը մէջ իր վրայ պարզուեցաւ գերման դրօշը։

Նօվօ Կէօրկիէվսկ ամէնէն ուժեղն էր Նարէվի դէմին վրայ ամրութեանց, որոնք կը բաղկանան եօթը բերդերէ և երեք արգելիչ ամրոցներէ։ Անիկա չէր պարպուած Ռուսերէն, այլ պաշտօն ունէր կասեցնելու գերման բանակին մէկ մասը, ինչ որ իր կարեւորութիւնը ցոյց կուտար։ Այս ամրութեան անկումովը Նարէվի գիծին ամբողջ ամրոցները ամբողջովին անցած կ'ըլլան Գերմաններուն ձեռքը։

Յայտնի է թէ գերման բանակը ուժեղ բերդաքաղաքի մը վերածուած Բրատնիցը Յուլիս 14ին գրաւելէն 3 օր ետք, հասած էր Նարէվի գիծը։ Օգոստոս 19ի գերման գեկոյցը կ'ըսէր թէ Ջօր. Ֆօն Պէհէլէրի բանակին յարձակումներով բնդած է ամբողջ Նարէվի գիծը՝ Օսթրօլէնքայի հարաւ-արեւմտեան կողմէն մինչեւ Նօվօ Կէօրկիէվսկ։ Գերման բանակը այս գիծին վրայ գտնուղ 7 բերդերէն և 3 արգելիչ ամրոցներէն նախ յարձակեցաւ Օսթրօլէնքայի վրայ և Յուլիս 20ին գրաւեց անոր հիւսիս-արեւմտեան մասը։ Աստանիկ Նարէվի գիծին եօթը ամրութեանց գրաւման թուականները.— Յուլիս 24ին Րօգան և Բօյթաք, Օգոստոս 3ին Վարչաւա, 8ին Սէրօք, 10ին Լօմժա, 13ին Օսթրօլէնքա և 19ին Նօվօ Կէօրկիէվսք։

Գերման բանակը Նարէվի ամրութեանց գիծը գրեթէ մէկ ամսուան մէջ գրաւելով ցոյց տուաւ

''ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ''Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (209)

ՇԷՐՒ ՊՒՊՒ

8.—ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ

Եւ, որովհետեւ միւսը ապուշի պէս արձանացած չէր խօսեր, նորէն խօսք առաւ։

*— Օ՜ն, աճապարէ՛։ Աս ինչ տեսակ կատակերգութիւն է։ Աչքս վախցնե՛լ ուզեցիր, ըսէ՛։ Ձե՞ս կրնար։ Ա՜հ, վերապառնալէդ ի վեր, ատոնց ապահ մը դարձեր ես։ Հարկաւ քեզի անանկ կուգայ որ չատ սուզի նստած եմ մինչեւ հիմայ։ Ապո՛ւշ։ Մ'տքդ բեր պարագրերու մէջ խեղդուած օրերդ, ուր հազար ֆրանգի ա՛նիր կը քաչէինք։ Մ'տքդ բեր այն գիշերը երբ ինծի կ'ըսէիր։ «Հայր Գաբրիէլն մեծ գործարի մը ձեռք զարկեր է Տիէրի մէջ։ Գրպանը լեցուն բլլալու է...» Մ'տքդ բեր որ ինչպէս, մի՛շտ քու թեւդ բռնած, խարակներուն տեղը անոր վրայ յարձակեցայ։ Մ'տքդ բեր մեր բարկութիւնը, երբ տեսակցայ։ Մ'տքդ բեր մեր բարկութիւնը, երբ տեսանք որ անոր գրպանէն գտած գրամներս ինչ ալ ինչ բան ունէր էր, և ես ա՛րդարի կը կաւէի դանակի այն հարուածն էր, և ես ա՛րդարի կը կաւէի դանակի այն հարուածն էր, որուն համար խե՛ղճ Շէրի Պիպին կը փընծին համար, որուն համար խե՛ղճ Շէրի Պիպին կը փընծին համար, որուն ու կը փնտռեն։ Մ'տքդ բեր միւս իրիկունը, (յաջորդ իրիկունը) ուր ինծի կ'ըսէիր. «Ա՛լ ուրիշ ձար չկայ, հա՛յրս կոզապանդ» և ինծի կը զրկեիր տամակ մը, որով ժամագիր կ'ընէիր գիս նոյն գիշերուան հատպատկեալ թէ թշնամիին կողուստը նախապէս տեղեկագրածէս շատ աւելի է։ Համիլթէն յանկարծակիի բերելու տեղ յանկարծակիի եկած կը Մեր զօրքերը այս անգամ ալ ապացոյցին թէ առ չեւէն, եւեւէն և քովէն ամէն յարձակման անպայմ կլսով վ ու քաշուելուտր դէմ կը դնեն։ Վանսմբէն Համիլթէն Պալբանելու վրայ ապրելու մը գործելու երեւակայութեամբ, ա՛մ գիտէ ինչ գարդարուն գեկոյցներով աչխարհի պիտի յայտարարէ այս արիւնոտ մախճանը, աչխատելով կարծիքները քնացնելու։

Լոնդոնի մէջ յարձակում Կարմիր Մահիկի վրայ

Տարտանելի ենթակայ էզինէ գաւառակը կեդրոնէն մօտ 40 բիլոմեթր հեռու է։ Զամալճան Գոլիսէն արշաւի հեռու է, էզինէն ալ Տարտանելէն նոյնքան հեռու է։ Տարտանելէն սկսած խիտ կանոնաւոր պատասխ մը հզիրքէն սկսելով կը բարձրանայ դէպի կանաչ բարձունքները որոնք ծածկուած են եղեւիւնի անտառներով։ էզինէ քաղաքն է Տարտանելի հարուստ և յառաջացած գաւառակ մըն է։ Շաբաթը անգամ մը ռօճատճառ տեղի կ'ունենայ։ շրջակայ բոլոր գիւղացիները կուգան և կը ծախեն իրենց հատկիները, մսեղէնները, բանջարեղէնները, գարնան գուլպաները, անտառներէն կտրած փայտերը և չինած սնտիները, և իրենց պէտք ունեցած ները գնելով իրիկունը գիւղերնին կը դառնան։

Էզինէի ռօճատճառը կիներուն առեւտրական գործունէութեանց մէջ ունեցած մեծ գործունէութեան տեսակէտով ալ ուշադրաւ է։ Ռօճատճառները մեծ մասամբ կիներուն կողմէ կը կառավարուին։ Մսեղէնը, հատկիները, իւղը, ձերը, գուլպան, բանջարեղէնը և դեռ շատ մը ուրիշ բաներ ամբողջ գիւղացի կիներու կը ծախեն։

Կիրակի օրերը շատ բազմութիւն կ'ըլլայ Պատերազմական շրջանակէն հեռու ըլլալով, ամէն ոք, վաճառ և ուրախ, իր առեւտուրով կ'զբաղի։

Թշնամի օդանաւերը մինչեւ յարդ Թէնէճոաչէն երեւելով Կէլիկլի, Եէնիչէհիր, Գաւաքալէ, Էրէնքէոյ, Զանաքքալէ և Կէլիպոլուի վրայ կը սաւառնէին։ Այս օդանաւերը իրենց հետ բերած բոլոր ռումբերը՝ ամէնը մէկ նետելէ վերջ իրենց տեզերը կը վերադառնային։ Առանք միմիայն պատերազմական դիրքերէն կը տեսնուին։ Ինձանք մինչեւ յարդ այդ դիրքերուն մէջ ճլատներ կուտայինք։ Ներսերը գտնուղ գաւառակները անոնց յարձակումներէն զերծ կը մնային։ Բայց այս անգամ էրզինէ ալ ապրելու անոեցին։

Առաւօտ մը, կառավարչատան առջեւի հիւանդանոցներուն բոլորտիքը գտնուղ ժողովուրդը տեսաւ իր գլխուն վերեւ սաւառնող մեծ օդանաւ մը որուն եռաւէլ կողմը ծռած էր դէպի գետին ու սեւ մարմին մը ձգելով վար կ'իյնար։ Այս սեւ մարմինին անկումովը մէկ վայրկեանի միջոցին լսուեցաւ սոսկալի պայթումի մը ձայնը որ երկրաշարժի պէս կը ցնցէր չորս կողմը և որ կատղար Կարմիր Մահիկի հիւանդանոցին մօտէն Անգլիա Թշնամին նոր ռումբ մը ևս գործած էր։ Կարմիր Մահիկի հիւանդանոցին դէմ նետած ռումբը՝ հիւանդանոցին կից տան վրայ ինկաւ։ Այս տունը բոլորովին քարուքանդ ըրաւ։ Այս յարձակման պատճառն, բարաշէն հիւանդանոցին պատին մէջ 2ուկէս մեդր լայնքով և 4 մեդր երկարութեամբ ծակ մը բացուեցաւ։ Այս ծակէն թափուած բոլորը և հողերը տան մէջ պատկող հիւանդ զինուորի մը վրայ ինկան, և առնոր մահուան պատճառ եղան։ Բարձակումէն ապրեցան նաեւ 30 մեդր հեռու գտնուղ բժշկական պաշտօնեաներն ալ։ Հիւանդանոցին արտաքին և ներքին պատերը հիւանդանոցին դէմ գտնուած ուրիշ տան մը ճակատն ալ կատր կտոր եղաւ։

Փառք Աստուծոյ որ ռումբերը հիւանդանոցին տանիքին վրայ չինելով քովի տան վրայ ինկան։ Բարեբաղդաբար այդ տան մէջ բնակող 5-6 ողջոյով ազգատ ընտանիքն ալ այդ առտու գիւղ մը գացած էին։

Այս ռմբերները ահա նոր ապացոյց մը կը կազմեն ինքզինքին քաղաքակիրթ հռչակող Անգլիացիներուն վատութեանց, կ'եզրակացնէ «Իգտամոր թիպիակիսը»։

Պալքանեան Երկիրներ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ ԵՒ ՀՈՒՏԵՄԲԵՐԻՆ ՄԷՋ

Լոնտոնէն Սոֆիայի Թերթերուն կը հաղորդուի հետեւեալը.—

«Պայմանէն Սոֆիայի Թերթերուն Սեպտեմբեր և Հոկտեմբեր ամիսներուն մէջ Պալքանեան երկիրներուն մէջ պատահական դէպքեր տեղի պիտի ունենան։ (Մ)

ՌՈՒՄԷՆ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

ՍՕՖԻԱ, 20.—Գալքէնէն Սոֆիա հասած լուրերը ցոյց կուտան թէ կացութեան նայելով, հանանակութիւն կայ որ առաջնորդական դահլիճին շուրջ տագնապ մը ծագի։ (Մ.)

Պուլկարիա

ՍՕՖԻԱ, 19.—Ջօր. Եղօֆի պատերազմական նախարար անուանուիլը պուլկար բանակը մեծ ուրախութեամբ ընդունեց։ Ջօրջաֆը, որ Իսլիմիա ծնած է 1864ին, ծանօթ է իբրև տագնապաւոր սպայ մը։ Պահարի դերասերազմներու վարժարանին և ապա գինուորական վարժարանին անօրէն եղած էր։ Պալքանեան պատերազմին առեն Բ. զօրաբանակին սպայակոյտի նախագահ եղաւ։ Ջօր. Եղօֆ նախորդ սպայապետ Ջօր. Սավօֆի յաջորդն աչակերտներէն մին է։ Նոր առացած էր զօրավարի առոիճանը։

ՎԻԵՆՆԱ, 19.—Երիտասարդ ազատականներու պետ Մ. Թոնչէֆ Թերթերու Թղթակիցներուն յայտարարեց թէ Պուլկարիոյ և կեդրոնական տէրութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցած յարաբերութիւնները ո՛և է փոփոխում պիտի չկրեն, հաստատակ Համաձայնութեան ծանուցագրին։ Միւս կողմէ, «Նոյե Ֆրայէ Բրէսէ» կ'իմանայ Սոֆիայէն թէ պուլկար ընդդիմադիր կուսակցութիւնը կատարեալ Հաւանեցաւ Մ. Ռատոսլաֆովի բազաքականութեան։ (Մ.)

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ՍԵՐՊԻՈՅ ՄԷՋ

Համազարկէն Սոֆիայի Թերթերուն կը գրեն թէ Սերպիոյ մէջ «Նպղ. զօրաբաժին մը կը գտնուի Ջօր. Թրօպրիչի հրամանատարութեան տակ։ Այս զինուորները Մեւ Լճասն Տօրչին Նահանգիստը Մեւ և Հոնկէ Սերպիա փոխադրուելու են։ (Մ.)

Յունաստան

ԱԹԻՆԲ, 17.—Յունաստանի Թագաւորը բնդունեց օամ. դեսպան Կալիլ Բէյի պէյը։ (Մ.)

Եւրոպական Պատերազմ

(ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻ 21)

ԳԵՐՄԱՆ ԱՐՇԱԻԸ ԴԷՊ Ի ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԵՐՍԸ

(Զինուորական Տեսութիւն)

Երէկի հեռագիրները հաղորդեցին թէ գերման արշաւող բանակին ձեռք ինկած է նաև Նօվօ Կէօրկիէվսկի բերդաքաղաքը իր 85,000 հոգինոց պահակազօրքով։ Անվէրմի յաղթականը Ջօր. Ֆօն Պէհէլէր էր որ Ռուսաց նշանաւոր Նարէվի սարսպետ գլխին վրայ գտնուղ այդ բերդաքաղաքը գրաւեց։ Անվէրս Ֆօն Պէհէլէրի բանակին յարձակումներուն չի կրցաւ 11 օրէն աւելի տոկալ։ Լեհաստանի ամէնէն ամուր բերդաքաղաքը եղող Նօվօ Կէօրկիէվսկ ալ չի կրցաւ Պէհէլէրի ամէնէն հասաւատ սպրոցէն աւելի դիմանալ։ Նօվօ Կէօրկիէվսկի պաշարումը լրացած էր օգոստոս 9ին և օրվհետեւ օգոստոս 19ին ինկաւ, բանի է թէ 10 օրուան կարճ ժամանակի մը մէջ իր վրայ պարզուեցաւ գերման դրօշը։

Նօվօ Կէօրկիէվսկ ամէնէն ուժեղն էր Նարէվի գիծին վրայ ամրութեանց, որոնք կը բաղկանան եօթը բերդերէ և երեք արգելիչ ամրոցներէ։ Անիկա չէր պարպուած Ռուսերէն, այլ պաշտօն ունէր կասեցնելու գերման բանակին մէկ մասը, ինչ որ իր կարեւորութիւնը ցոյց կուտար։ Այս ամրութեան անկումովը Նարէվի գիծին ամբողջ ամրոցները ամբողջովին անցած կ'ըլլան Գերմաններուն ձեռքը։

Յայտնի է թէ գերման բանակը ուժեղ բերդաքաղաքի մը վերածուած Բրատնիցը Յուլիս 14ին գրաւելէն 3 օր ետք, հասած էր Նարէվի գիծը։ Օգոստոս 19ի գերման գեկոյցը կ'ըսէր թէ Ջօր. Ֆօն Պէհէլէրի բանակին յարձակումներով բնդած է ամբողջ Նարէվի գիծը՝ Օսթրօլէնքայի հարաւ-արեւմտեան կողմէն մինչեւ Նօվօ Կէօրկիէվսկ։ Գերման բանակը այս գիծին վրայ գտնուղ 7 բերդերէն և 3 արգելիչ ամրոցներէն նախ յարձակեցաւ Օսթրօլէնքայի վրայ և Յուլիս 20ին գրաւեց անոր հիւսիս-արեւմտեան մասը։ Աստանիկ Նարէվի գիծին եօթը ամրութեանց գրաւման թուականները.— Յուլիս 24ին Րօգան և Բօյթաք, Օգոստոս 3ին Վարչաւա, 8ին Սէրօք, 10ին Լօմժա, 13ին Օսթրօլէնքա և 19ին Նօվօ Կէօրկիէվսք։

Գերման բանակը Նարէվի ամրութեանց գիծը գրեթէ մէկ ամսուան մէջ գրաւելով ցոյց տուաւ

''ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ''Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (209)

ՇԷՐՒ ՊՒՊՒ

8.—ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ

Եւ, որովհետեւ միւսը ապուշի պէս արձանացած չէր խօսեր, նորէն խօսք առաւ։

*— Օ՜ն, աճապարէ՛։ Աս ինչ տեսակ կատակերգութիւն է։ Աչքս վախցնե՛լ ուզեցիր, ըսէ՛։ Ձե՞ս կրնար։ Ա՜հ, վերապառնալէդ ի վեր, ատոնց ապահ մը դարձեր ես։ Հարկաւ քեզի անանկ կուգայ որ չատ սուզի նստած եմ մինչեւ հիմայ։ Ապո՛ւշ։ Մ'տքդ բեր պարագրերու մէջ խեղդուած օրերդ, ուր հազար ֆրանգի ա՛նիր կը քաչէինք։ Մ'տքդ բեր այն գիշերը երբ ինծի կ'ըսէիր։ «Հայր Գաբրիէլն մեծ գործարի մը ձեռք զարկեր է Տիէրի մէջ։ Գրպանը լեցուն բլլալու է...» Մ'տքդ բեր որ ինչպէս, մի՛շտ քու թեւդ բռնած, խարակներուն տեղը անոր վրայ յարձակեցայ։ Մ'տքդ բեր մեր բարկութիւնը, երբ տեսակցայ։ Մ'տքդ բեր մեր բարկութիւնը, երբ տեսանք որ անոր գրպանէն գտած գրամներս ինչ ալ ինչ բան ունէր էր, և ես ա՛րդարի կը կաւէի դանակի այն հարուածն էր, և ես ա՛րդարի կը կաւէի դանակի այն հարուածն էր, որուն համար խե՛ղճ Շէրի Պիպին կը փընծին համար, որուն համար խե՛ղճ Շէրի Պիպին կը փընծին համար, որուն ու կը փնտռեն։ Մ'տքդ բեր միւս իրիկունը, (յաջորդ իրիկունը) ուր ինծի կ'ըսէիր. «Ա՛լ ուրիշ ձար չկայ, հա՛յրս կոզապանդ» և ինծի կը զրկեիր տամակ մը, որով ժամագիր կ'ընէիր գիս նոյն գիշերուան հա-

մար, գղեակին պարտէզը, յանձնարարելով որ պէտք եզածները հետ բերելու չմոռնամ։...

«Աստուա՛ծ, ո՞րքան կը դողդողայիր այդ գիշերը, երբ եկար ինծի միացար։ Ա՜հ, քու յիղոզութիւնդ պիտի վերանորոգեմ։... Այո՛, ես բոլոր պէտք եղածը բերեր էի։ Բերեր էի նոյն իսկ այն դանակը որով զարկի հօրդ, երբ յանկարծ վրայ հասնելով կռիւի բռնուեցաւ քեզի հետ։... Միտքդ բեր որ ինչ հիգեր ըրի ես... Մ'տքդ բեր որ ինչպէս իրար կը զարնէին ակռաներդ, երբ դիս քու սենեակդ, անկողինդ տակը պահեցիր, մինչ մենք մարիկ կ'ընէինք այն ազմուկները, որոնք տունը տակն ու վրայ կ'ընէին, մեզ փրկելու համար երկինքէն իջած Շէրի Պիպի մը հալածելով։... Է՜հ, ինչ ունիս նայինք... ինչ եղար... տկարացա՞ր։...

—Ձակատագի՛ր, կը հեծեծէր Շէրի Պիպի, բաժմոցին խորը քաչուելով և մազերը կը փետռէր։... Ձակատագի՛ր կը կարծեի քե պարկեշտ մարդու մը մորթը առեր եմ։ միեչ ան ալ ոճրագործ մըն է եղեր...

*Շէրի Պիպի այս յանդուգն խօսքը արտասաներ էր անանկ անհուն յուսահատութեամբ մը և գերմարդկային ցաւի չեչտով մը, որ Բօե-Մարի, որ ոչինչ կը հասկնար այդ բաներէն, կարծեց թէ ա՛լ այս անգամ իրա՛ւ խելքի եկեր է։ Ու տեսա՛ր որ, նորէն ուրի՛ւ կրա՛ն ան, անարկու հառաչ մը արձակեց, դէպի Ձեղունը բարձրացուց անձկագին

թէ յարձակողական ի՛նչ ապահարդ ուժ ու կարողութիւն ունի։

Դերմանք Կալիցիոյ գործողութիւնը աւարտէ։ Եաք անցած Յուլիս 14ին սկսած էին Լեհահասանի մեծ յարձակողականին որ իր վերջանալին հասնելու վրայ է։ Այս յարձակողականը մօտ 600 քիլոմէթր երկայնութեամբ կէս-շրջանակի ձեւով սկսաւ։ Ռուսական գիծը ճեղքել ու գործողութեան բուն արդիւնքը 4-5 օր եաքը, այսինքն Յուլ. 18-19ին հասկցուեցաւ։ Անկէց վերջ էր որ աշխարհակալութեանց պատմութեան մէջ աննախընթաց եղող արշաւանգութեամբ մը Դերմանք իրենց առջեւէն վտարեցին Ռուսերը ամբողջ Լեհահասանէն։

Այս գործողութեանց մեծութիւնը ցոյց տալու համար բաւ է թէ յարձակողականին սկիզբը գերման գիծերը 600 քիլոմէթր երկայնութեան մը վրայ կէս բոլորաձեւ վիճակ մը ունէին։ Հարաւային կողմը կը գտնուէին Մարշալ Մաքէնզէնի բանակները, կեդրոնը՝ Գավերիոյ Լէոբոլտ իշխանին բանակները, իսկ հիւսիսը Մարշալ Հինտէնպուրկի բանակները։ Այս երեք խումբերը որոնք նախ իրարմէ անջատ էին, միահամուռ յարձակման հետեւանքով իրարու մօտեցան և ի վերջոյ միանալով, կայծակի արագութեամբ պարտեցին դիմադրող Ռուսերը և մէկ ամսուան մէջ մօտաւորապէս 200էն 250 քիլոմէթր միջոց կտրեցին։ Այս բանակները իրենց ճամբուն վրայ գանուող շատ մը մեծ քաղաքները և պատմական վայրերը գրաւելէ եաք, առին նաև 10ի չափ մեծ ու փոքր ամրոցներ։ Առնց մէկ կան նաև նոյնիսկ փոքր պէս ամրոցներ որ աշխարհի ամէնէն ուժեղ բերդաքաղաքներէն մին է։ Մէկ ամսուան միջոցին գրաւուած հողը 50,000 քառակուսի քիլոմէթրի կը հասնի։ Այժմ, պատերազմի գիծը 600էն 170 քիլոմէթրի իջած է և փոխանակ շրջանակաձեւ ըլլալու՝ ուղիղ գիծ է, որ կ'սկսի Պրէսթ-Լիթովսքի հարաւէն և կը հասնի Պիէլոսթոքի արեւմուտքը։

Դերմաններու այս արշաւանքը իրաւամբ կարելի է համարել աշխարհի պատերազմական ամէնէն զարմանալի մէկ գէպքը, վասն զի Ռուսիա այն երկիրն է որ ամէնէն շատ զօրք ունի, և միւս կողմէ Անգլիացիք ու Ֆրանսացիք իրենց տեղերը կը մնան արեւմուտեան ճակատին վրայ։ (Թ. է.)

Գերմանական զեկոյց

ՊԵՐԼԻՆ, 20 Օգոստ. (Պաշտօնական) Արեւմտեան ռազմադաշտ.—Անգլէսի և Սուչէզի մէջև այս գիշեր թշնամին դուրս հանուեցաւ խրամներէն այն կռիւներէն որ երէկ տակաւին Ցեացեր էին անոր ձեռքը։ Երեսմէկուկէի վրայ, Վօժի մէջ, կռուինք մեր ամենայառաջացեալ դիրքին մէկ փոքր մասը։

Արեւելեան ռազմադաշտ.— Մարեշալ Ֆօն Հինտենպուրգի բանակներուն խումբը —Թօշէյի արեւելակողմը մեր զօրքը կը հետապնդէ թշնամին որ ետ կը մղուի յաջթական կռիւներով։ Տէվինայէն մինչեւ Ակուստով-կրօտնօ ճամբան Ռուսերը ետ քաշուեցան կուռէլէ-Լոզնիէ-Սթուճինիցնա գիծին վրայ, ուր նոր դիմադրութիւն մը կ'ընեն (Կուռէլէ կը գտնուի Մարիամբոլի արեւելակողմը) Տակաւին կռիւ կը մղուի նաև Թիքէնինի արեւմտակողմը։ Զօր. ֆօն Կալվիցի բանակը յարաւնակեց յաղթականօրէն իր յարձակողականը եւ գարձեալ գերի վարեց 10 հազ. սպայ և 2600 գինուոր ու գրաւեց 12 խոշոր նկեզ։ Նօվօ Կէօրկիէվսք բերդաքաղաքը որ Լեհահասանի մէջ թշնամիին վերջին յենակէտն էր, յարձակմամբ գրաւուեցաւ մեր զօրքին կողմէ, թշնամիին կատաղի մէկ դիմադրութենէն եաքը։ Ամբողջ պահակազօրքը, այսինքն 6 զօրավար եւ աւելի քան 85000 զօրք գերի բռնուեցան, որոնցմէ աւելի քան 20,000ը գերի իևկան լոկ երէկի վերջնական կռիւին առնն։ Առնուած ընդհանրապէս թիւը 700ը կ'անցնի։ Մնացեալ գրաւուած պատերազմական իրեղէններուն քանակը չի կրնար հաշուիլ։

Գավերիոյ իշխան Մարեշալ Լէոբոլտի բանակներուն խումբը կը շարունակէ առաջ խաղալ։

Մարեշալ Ֆօն Մաքէնզէնի բանակներուն խումբը։ — Այս խումբին ձախ թեւը ետ մղոց թշնամին Ռօթոքայի և Բուլմայի բաժինէն անդին, Վիզօքօ Լիթովսքի հարաւ արեւելակողմը։ Գուկի վրայ Պրէսթ Լիթովսքի առջեւ հող չտնցանք։ Վլօտավայի արեւելակողմը մեր զօրքը ուժգնօրէն հետապնդելով թշնամին հասաւ Բիզօզայի հողամասը։

*** Կայսրը գնաց Նօվօ Կէօրկիէվսք, յարձակող բանակին հրամատար ֆօն Պէզէլէրի և յարձակող քաջ զօրքին յայտնելու իր և հայրենիքին երախտագիտութիւնը։ (Պ.)

ՊԵՐԼԻՆ, 20.—Վօֆ կ'ըսէ.— Նօվօ Կէօրկիէվսքի ամրոզջ պահակազօրքը, վեց զօրավար և 85,000 գինուոր, գերի բռնուեցան։ Գրաւեալ ինդանօթներուն թիւը կ'անցնի 700ը։

Աւստրիական Զեկոյց

ՎԻԵՆՆԱ, 20 (Պաշտօնական).— Ռուսական ճակատ Պրէսթ-Լիթովսքի վրայ գաշնակիցներուն յառաջխաղացմամբը եւս մղուելով առաւ բանակէն առաւար մասեր հանախմբուեցան բերդաքաղաքին չրջանակին մէջ։ Գետին վրայ մէկ քանի անցք միայն ունենալով իր պատասխանատուութեան ներքև, թշնամին դէպի հիւսիս-արեւելք սանկ կարենալու համար իր զօրքն ու փոխադրամիջոցները, մեր յառաջխաղացման ուժեղ դիմադրութիւն մը կ'ընէ, մանաւանդ Պրէսթ-Լիթովսքի արեւմտակողմը. Գուկի երկու կողմերը, սակայն պաշարող զօրքին հիւսիսային թեւը դրաւեց Ռոքիթնոյի արեւելակողմը թշնամի յառաջացեալ ուրիշ գիրքեր և արդիւնքս Նօվէկ Ֆեկտինանահ զօրքերը յառաջանալով Գուկի հիւսիսային եզերքին վրայ, երէկ, գիշեր չեզած յարձակումներով գուրս վանեցին Վօլչինի մօտ ամրացեալ առւս զօրքերը։ Զօր. ֆօն Բէօվէմի խումբը կը յառաջանայ դէպի վերին Բուգ։ Նօվօ Կէօրկիէվսք բերդաքաղաքին ամրակոծման մասնակցեցան յաջողակ մեր խոշոր հրասանդները։ Բերդաքաղաքը գրաւուեցաւ մեր գաշնակիցներուն կողմէ։ Վլատիմիր Վոլինսքիի մօտ եւ արեւելեան Կալիցիոյ մէջ կացութիւնը ոևէ փոփոխում չկրեց։

Իտալական ճակատ.— Թիրոլի սահմանակից հողամասին մէջ ծանր հրետանիին գործողութիւնը կը շարունակուի։ Ֆոլկարիայի հարթավայրին վրայ մեր յառաջացեալ դիրքերուն դէմ գործուած յարձակումներուն ընթացքին, զօրս երէկ ծանուցեր էինք, Իտալացիք կորսուցին 200 հոգի։ Մոնտերքի ճակատին հիւսիսային բարձրին մէջ երէկ առաւ թշնամիին համար ծանր կրակահերթով ետ մղեցինք անոր կռմէ եղած նոր յարձակում մը նոյնի Վրէի եւ Նոյն ըերան հիւսիսային կողին վրայ։ Նոյնպէս ձախողեցան երէկ իրիկուն եւ այս առաւ Իտալացիներուն բրած երկու փորձերը Թօրմայնի կամարջի գլուխն մեր գիծերը ճեղքելու համար։ Կօրիչէի հողամասին մէջ թշնամին ուրեք ուրեք հետապնդի բուռն կրակ բրաւ։ Մեր հրետանին յաջողապէս պատասխանելով քանդեց Սակրատոյի մօտ Իտալացիներուն ձգած մէկ կամարջը և ամրակոծեց թշնամի զօրաց դա՛ռ գուռներ Բիլէոխի արեւելակողմը։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ ԵՒ ՔՍՌԵԱԿԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 20.— Զուիցերիոյ դաշնակցային խորհուրդը դիակոյց Քառեակին թէ վերջնականապէս կը մերժէ իրենց այն առաջարկը թէ հակակշիռ ի գործ դնեն Զուիցերիա հասած վաճառականերուն վրայ։ Զուիցերիա նոյնպէս մերժեց համաձայնութեան այն առաջարկը որով կ'ուզէր զուիցերիական պաշտօնական թերթ մը հաստատել։ Մ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 20.— «Լոքալ Անձայկըր կը յաղեցանէ թէ Ամերիկայի մէջ անգլիական բանակին համար կամաւորներ արձանագրելու գործունէութիւնը Միացեալ Նահանգներու մէջ գայթակղութեան չարժում մը առաջ բերաւ։ Ամերիկեան կառավարութիւնը պաշտօնական քննութիւն մը սկսաւ անգլիացիներու կողմէ կատարուած չէզոքութեան բանաթարութիւն պատճառաւ։ Մ.

ԱՄԵՐԻԿԱ ԵՒ ԱԻՏՏՐԻԱ

Ամերիկայի կողմէ թշնամիներու գէնք և ռազմամթերք հայթայթելուն նկատմամբ Աւստրօ-Հունգարիա Յունիս 29ին ծանուցագիր ուղած էր Ամերիկայի Ուաշինկթընի դահլիճին պատասխանը նախընթաց օր յանձնուեցաւ Վիեննայի մէջ արտաքին գործոց նախարարութեան։ (Մ.)

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

ՎԻԵՆՆԱ, 19.—Անձնատ հաշտութեան մը կը ըոյցներուն առթիւ Կոմս Անտրաշի «Ջայթ»ի մէջ կը գրէ.—Հակառակ ամէն տեսակ կարգադրութեան աւստրօ-գերման համերաշխութիւնը անխախտ է։ Հաշտութիւնը կարելի է միայն այն պայմանով որ Համաձայնութիւնը ճանչնայ իր պարտութիւնը։ Մ.

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 19.—«Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» կը յիշատակէ այն զրոյցը, որուն համեմատ ի մտի պիտի կազմուի նոր դահլիճ մը Պահանի վարչապետութեամբ։ Պատերազմական նախարար պիտի ըլլայ Զօր. Ժոֆռ։ Մ.

Ներ-Ֆարթը

Մօտ օրէն «ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ»ի մէջ կարդացէք

ՆԻՖ-ՖԱՐԹԸՐ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ՎԷՊԸ

Ամենավերջին Հեռագիրներ

ՔԻՉՆԵՐ ԿԵՐԹԱՑ ՖՐԱՆՍ, ՌԱՋՄԱԴԱՇՏ

ՎԻԵՆՆԱ, 20.— Բարիզէն կը հաղորդուի.— Հաշուի գործակատարութիւնը կը հաղորդէ.— Ֆրանսական կառավարութեան հրատարակած վերջին երկու շաբթի և երեք շաբթի օր այցելած Ֆրանսական ճակատը, ընկերակցութեամբ Մ. Միլլերանի և սպարապետ Ժոֆրի։ Այս առթիւ տեղի ունեցած տեսակցութեանց պահուն անգլիական բանակները չսահպրգռող բոլոր խնդիրները խորհրդակցութեան առարկայ դարձան եւ անոնք տարեպատական խնդիրները կարգադրուեցան։ Մ. Միլլեան յետ Բիլնէրի ուղղեալ ճառի մը մէջ բաւ.— Ֆրանսական ժողովուրդը, երեսփ. ժողովը և կառավարութիւնը աւելի քան ոչ երբեք պրոյած են վար չդնել դէնքերը մինչեւ որ նպատակը ձեռք չբերուի։ Ճամբան երկար է, բայց այդ ջանքերուն գինը աչխարհիս ապատագրումն է։ (Պ.)

ԼՕԶԱՆ, 19.— Անգլիոյ պատերազմական նախարար Լորտ Քիչնէր վերջերս քննած է արեւմտեան ճակտի Ֆրանսական և անգլիական զօրաբաժիններըը Այս առթիւ, Ֆրանսայի պատերազմական նախարար Միլլեան ճառ մը խօսելով ըսած է թէ Ֆրանսա և Անգլիա բացարձակապէս վերժած են ձեռքի տակէ կնքուելիք հաշտութիւն մը։ (Ի.)

Գերման Ռայխսթագին մէջ Ֆօն Եագով՝ ճառը

ՊԵՐԼԻՆ 20.—Այսօրուան նիստին սկիզբը, արտաքին գործոց նախարար Մ. Եագով հետեւեալը յայտարարեց Մ. Լիպնէխթի կողմէ եղած հարցումին.—Կը կարծեմ թէ երեսփ. ժողովին չափազանց մեծ ամենատուութեան հետ պիտի ըլլամ չպատասխանելով այդ հարցումին, որովհետեւ անպատեհ կը թուի ինծի առիկա (Մատիերու փոխանակ մը որ կը նշանակէ ամէն անգամ որ հարցում ընող երեսփոխանը կը փորձէ խօսիլ)։ Ներում էլմնական նախարարը երկար ճառ մը արտասանեց պարզելով 10 միլիառ մարքի պատերազմական նոր փոխառութեան վերաբերեալ ծրագրին պատճառները.— Ծարգ 20 միլիառ մարք ընդունուեցան ձեր կողմէ։ Իւրաքանչիւր ամսուան ծախքերը մէկ երրորդ աւելի են 1870ի պատերազմին ամբողջ ծախքերէն, բայց գիտենք թէ այս գոհողութիւնները պարապը չեն երթար։

Պատերազմին համար ծախսուած միլիառներուն բերը պիտի կրեն անոնք որ պատասխանատու են պատերազմին, և ոչ թէ մենք (բուռն ծափեր)։ Մեր մինչեւ ցարդ բրած ծախքերը երկրին մէջ մնացին, բայց ի՛նչպան գումարներէ։ Ամէն արտադրելի գրամ պէտք է հայրենիքին գործածուի։ Բայց մենք պէտք չունինք դղայացունց բէբլամ ընելու՝ փոխառութեան յաջողութիւնը ապահովելու համար, ինչպէս Անգլիա Գերման պետութիւնը չնտրար և Գերմանք չեն ոգորիր հայրենիքին, այլ միայն իրենց պարտքը կը կատարեն (ծափեր)։ (Պ.)

ՊԵՐԼԻՆ, 20.—Բարեսիակի մէջ, երբ երկաթգծային նախարարը իր ճառը աւարտեց, բնակչութեան Ցավիտ խօսք առաւ և իր կատակցութեան կողմէ բաւ թէ իրենք պիտի ընդունին պահանջուած պինուարական վարկերը։ Ճառախօսը յետոյ դրաւատելով գերման զօրաց քաջութիւնը, բաւ.— Ինչպէս վարչապետը ցոյց տուաւ երէկ, մենք գրաւման պատերազմ մը չենք ընտր Դժբաղդաբար մեր հակառակորդները հաշտութեան ձգտումներ չեն ցոյց տար։ Պէտք պիտի ըլլայ ուրեմն հարկադրել զանոնք այդ բանին (բուռն ծափեր)։ Կեդրոնի երեսփոխան Մ. Սբահ ի վեր հանեց Պուլկարիոյ և Ռումանիոյ դիմադրութիւնը Բառեակին որ առանց մեծ գիտում կատարեց իր կոգմը չահելու համար գանոնք, ճառախօսը կ'ենթադրէ թէ Ռումանիա ալ կ'դգայ գերման բանակամութեան մեծ արժէքը։ Գաղթականներու նախարար Մ. Սոլֆ յայտարարեց.— Գաղթականներու ճակատագիրը կախում չունի ոչ Ափրիկէէ ոչ ալ Աւստրալիոյ դէպքերէն։ Անգլիա երբեք չպիտի կրնայ մոռնալ սեւամորթները մեզ դէմ հանած ըլլալու ամօթալի արարքը։ Լեհ երեսփոխան Սկլրա հաստատեց գոհունակութեամբ թէ վարչապետը լեհ ազգին խոստացաւ ապատ զարգացում իր ազգային հանգամանքին։

Վերջ ի վերջոյ փոխառութեան ծրագիրը ընդունուեցաւ երկրորդ և երրորդ ընթերցմամբ ձայներու միաձայնութեամբ, բացառեալ Մ. Լիպնէխթի։ Բառէարութեան արդիւնք ողջունուեցաւ բուռն ծափերով։ Նիստը փակուեցաւ յետոյ։ (Պ.)

ՄԵՆ ՑՈՑՑԵՐ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 20.— Արեւելեան ռազմադաշտին վերջին յաղթանակներուն վրայ և Բայլոգակի վերջին երկու նիստերուն հանդիսական տպաւորութեան տակ, հազարաւոր անձերէ բաղկացած խանդավառ ամբոխ մը հայրենասիրական ցոյց մը կազմակերպեց վարչապետական պալատին առջեւ։

Մ. Գէֆման Հոլվէկ պատշգամ՝ ելլելով ճառ մը խօսեցաւ և ըսաւ ի մէջ այլոց հետեւեալը.— «Ռուս ամրոյները հողէ անօթներու պէս փշրուեցան։ Բայլոգակը ուժեղ ցոյցով մը ազատ անգամ մըն ալ ապացուցաց թէ գերման ժողովուրդը յաղթելու հաստատ և անխախտ հաւատք ունի։ Մէկ նիստի մէջ 10 միլիառ մարք յատկացուեցաւ (բուռն ծափեր)։ Պայքարը վերջացած չէ տակաւին։ Բայց չնորհիւ աստուածային օժանդակութեան, պիտի գայ այն օրը ուր ճրմած պիտի ըլլանք անոնք որ չեն ուզեր ծախ պատգամաւորներուն առջեւ։» (Պ.)

Ռումանիա եւ կեդրոնի տէրութիւնք

ՍՕՖԻԱ, 20. (Գուկար գործակալութենէն).— «Նարօտնի Բրավա» կը գրէ.— Պուքրէշէն կը տեղեկացնեն մեզի թէ ռումէն կառավարութիւնը թողած է Թրանսիլվի փոխադրութեանց մասին իր անհապաղ լսնծայքը հանդէպ կեդրոնի տէրութեանց։ Ձեռնհաս աղբիւրէ մեր յառաջին Ռումանիա արտօնած է կարգ մը ապրանքներու արտահանումը Աւստրօ-Հունգարիոյ և Գերմանիոյ։ Գիտենք թէ ռումէն կառավարութիւնը ուզեց գէպի Գուկարիա, Գուշտատ և Գոլոզ-Նապոկա երկաթգիծերով ապրանքներ ղրկել։ Ռումանիոյ ներկայացուցիչները Պուքրէշ կանչուեցան պատճառաբանելով թէ Ռումանիա չի կրնար ընդունիլ այդ պայմանները